

"סוכם כי בתקופה הקרובה יגבש משרד המשפטים תהליכי חקיקה לשינוי מבנה הלשכה". ברזילי

"לבצע שינוי חקיקתי מהיר במבנה הלשכה"

"שינוי מבנה הלשכה הוא בגדר הכרח שאין לדחות אותו", אמר ראש הלשכה בנאומו במושב הפתיחה • "מצאתי בשרת המשפטים שותפה אמיתית לשינוי היסטורי זה"

האחרונות – מטה מטה – בכל מה שקשור לשחי תות ציבורית ולשחיתות ראשיה.

היו שראו בגזר הדין הקשה אות קלון על מצחה של החברה בישראל ותעודת כבוד לשלטון החוק בארץ. בית המשפט הוכיח שוב שאין במדינה אדם או נושא תפקיד שהוא מורם מהחוק או חסין מפניו. משפט הולילנד הוא אבן דרך במאבק הנמשך על עיצוב דמותה של החברה הישראלית ועל ביצורה של מדינת ישראל כמדינת חוק וטוהר מידות. אין הרבה מדינות בעולם שמערכת אכיפת החוק שלהן הייתה מעיזה להעמיד לדין – וגם להרשיע – נשיא מדינה וראש ממשלה לשעבר.

נראה שגם העברית כבר לא עומדת בקצב השינויים המהירים שעוברים על החברה הישראלית. פעם כשאמרו "נפל דבר בישראל" היה זה ביטוי של זעזוע, כאילו נפל מטאוריט והארץ רעשה. לפני שבועיים נפל דבר בישראל, והשמים לא נפלו. הארץ רעדה, אבל לא מאוד. לראשונה נשלח ראש ממשלה לשעבר לכלא ונגזרו עליו שנות מאסר, אבל אחרי אינספור שרים ונשיא מדינה אחד, התחושה הייתה יותר מבוכה וצער, לא הלם.

התקדים שיצר ראש הממשלה לשעבר אהוד אולמרט התקבל כהמשך כמעט צפוי במדרון שבו החליקה החברה בישראל בשנים

פגישות עם שרת המשפטים ומצאתי שותפה אמיתית לשינוי היסודי זה.

סוכם כי בתקופה הקרובה יגבש משרד המשפטים תהליכי חקיקה בעניין, בתקווה שיושלמו בחודשים הקרובים, וזאת כמובן בשיתוף עימנו, לשכת עורכי הדין. יש לי אמון מלא בשרה, שמבינה את חשיבות הנושא, ובכושר המנהיגות והביצוע שלה להביא לשינוי חקיקתי ומהיר במבנה הלשכה.

יש הטוענים שהכוחות הפועלים בלשכה ימנעו ממני לעשות בה סדר. אבל עבורי מדובר בנושאים ששווה להילחם למענם. שווה לשלם את המחיר, ותאמינו לי שיש מחיר. וחשוב להבהיר כי המאבק אינו רק על נהלים בלשכה. המאבק לשינוי הלשכה הוא גם מאבק שמטרתו להוביל את לשכת עורכי הדין לתפקידה המרכזי בחיים הציבוריים של המדינה, לגילוי מעורבות במה שקורה בחברה הישראלית ולהשפעה על החברה.

דברים רבים קורים שם בחוץ, בעולם האמיתי, רחוק מן החדרים האחוריים של הלשכה, והם דורשים את פעולתנו. דברים רבים מכדי שנוכל להרשות לעצמנו שהמציאות בלשכה ייוותר בעינינו. נושא הצפת המקצוע הוא כמובן הראשון שבהם. מקצוע עריכת הדין הוא בשנים האחרונות כמעט פרוץ. כ-3,000 עורכי דין מוסמכים בכל שנה, וכיום עומד מספר עורכי הדין על כ-55 אלף. בעקבות זאת ניכרת שחיקה גוברת במעמדו של המקצוע ובמעמדם ובכבודם של עורכי הדין בישראל.

כידוע, הדרך היחידה לעצור את ההצפה היא הירתמות של משרד המשפטים למשימה. מדובר באחת הסוגיות הרגישות והנפיצות, ויש לה השלכות ציבוריות נרחבות. לצערנו, חרף הדו"חות בעניין והמסקנות הברורות, משנת 2002 ועד היום לא יושם דבר.

אני שמח לבשר כי גם בעניין זה שרת המשפטים רואה את החשיבות שבשינוי מהותי בהסדרת ההתמחות וההסמכה של עורכי הדין לעתיד. הסכמו שגם עניין זה יטופל בחודשים הקרובים, ופרק שהטריד את כולנו למעלה מעשור יגיע לסיומו.

נגד יוזמות המאיימות לכרסם במקצוע

לאיומים על המקצוע מצטרפות חדשות לבקרים יוזמות חקיקה המכרסמות בחופש הפעולה המקצועי שלנו, חקיקות המתערבות בשכרם של עורכי דין בתיקים הקשורים בסוגיות של ביטוח לאומי, חוק המכר – דירות, נוטריונים ועוד. חוקים אלה, המתיימרים להגן על האזרח הקטן, משיגים בפועל תוצאה הפוכה ופוגעים בגינה קשה

יש לא מעט מדינות שבהן לא יעלה כלל על הדעת לחקור ראשי מדינה. לכן עם כל הצער על שלל ההרשעות של אישי ציבור, אי אפשר שלא לחוש גאווה לנוכח אומץ ליבה של מערכת אכיפת החוק שלנו, העושה את מלאכתה ללא מורא וללא משוא פנים. זהו אות כבוד לחוסנה של הדמוקרטיה הישראלית ולחוסנו של שלטון החוק בישראל, שבסיסו משולש: מערכת בתי המשפט, הפרקליטות וציבור עורכי הדין.

למלא את תפקידנו

במשטר הקיים בישראל עומדות לרשות המדינה זרועות השלטון פרקליטות חזקה, רבת השפעה וכוח, שעושה הכל – ולפעמים גם יותר מזה – כדי להגן על האינטרסים של שולחיה ושל ומעבידיה, וזה אמנם תפקידה. מול פרקליטות חזקה זו חייבת להתייצב פרקליטות אחרת – עצמאית לא פחות וחזקה לא פחות – שתגן על האינטרסים של האזרח מהשורה, על זכויות האזרח ועל חירויות הפרט, וזאת עוד לפני קו ההגנה האחרון של בתי המשפט.

אנחנו, ציבור עורכי הדין ולשכת עורכי הדין, היינו אמורים למלא את התפקיד החיוני הזה במערכת המשפט ובחברה הישראלית, אבל שנים ארוכות של סכסוכים פנימיים שפילגו את ציבור עורכי הדין פגעו בכבודה ובתדמיתה של לשכת עורכי הדין, עד שהיום יש הטוענים נגדנו שאיננו רלוונטיים עוד.

עת התמניתי לתפקיד ראש הלשכה חשבתי לתומי שהמשימות העיקריות הניצבות בפניי הן נושאים העומדים ברומו של עולמנו. למדתי שכדי שנוכל להשפיע ולהיות גורם רלוונטי וחיוני במערכת המשפט והחברה, תחילה עלינו לטפל במצבה של הלשכה עצמה – לעשות בה סדר ולשנות את סדרה – כדי לעשות אותה לכלי יעיל ומתפקד, כלי שיש בו משילות וסקיפות.

הנושא השני הוא הדאגה למעמדו של ציבור עורכי הדין בישראל ולתדמיתה של הלשכה. שני נושאים אלה מחייבים תיקון דחוף היום למען הדורות הבאים.

מיום שהתמניתי לתפקיד אני נאבק להגדיר את יחסי הגומלין בין המחוזות לוועד המרכזי ולתת יכולת משילות לעומד בראש הלשכה, אשר נבחר ישירות על ידי כלל ציבור עורכי הדין, לקבוע אמות מידה לקביעת תקציב הלשכה ולחלוקתו על פי כללים של ניהול ובקרה, יעילות וחיסכון, להפחתת דמי החבר בשיעור ניכר ולייחודם לפעילות חובה ורשות בלבד.

שינוי מבנה הלשכה הוא הכרח שאין לדחות אותו, משום שהוא משפיע באופן ישיר על יכולת הלשכה לפעול. לאחרונה ערכת כמה

מאז החלת הנוהל התקבלו תלונות רבות מעורכי דין שבקשתם לדחייה נדחתה על הסף במקרים שנראים מוצדקים על פניהם. יציאת חומה כמעט בלתי עבירה לבקשות שינוי מועד דיון אינה הדרך הנכונה.

הוועד המרכזי מינה השבוע צוות חירום שהוסמך לפעול מיד ליישום צעדים אופרטיביים להתמודדות עם נוהל זה. הלשכה בראשותי לא תסכים לקבל את הנוהל במתכונתו הנוכחית. אני יודע שדבריי אלה לא פשוטים, אבל הם בדמנו ונוגעים לליבת מקצוע עריכת הדין בישראל.

למי תודה למי ברכה

אני מבקש להודות לאנשים היקרים שעשו לילות כימים ואיפשרו לנו לקיים את הכנס המרשים הזה. ראשית תודה למנכ"ל הלשכה עו"ד גיל סלומון על תרומתו הרבה, ותודה למנגנון הלשכה ולעו"ד ורד לוי הממונה על הכנס. תודה גם לחברה הכלכלית של ההוצאה לאור בראשות עו"ד ליאור שפירא ולמנכ"לית המכון להשתלמות עו"ד מירי חדד-ספיר. תודה גדולה אחרונה לצוות הנפלא של חברת הוכמן ושכטר בניצוחם של אריק שכטר ומאיה גיראט.

להתראות בכנס השנתי הבא, הכנס ה-15.

בזכויות האזרח ובעיקר באוכלוסיות מוחלשות.

זהו מצב בלתי נסבל. הלשכה מעודדת יצירת חוקים המשרתים את האינטרס הציבורי, אך שומרים על כבוד המקצוע ועל רמת השירות שצריך עורך דין לספק לציבור הרחב. בימים אלה מנהלת הלשכה מאבק בלתי מתפשר ביוזמות חקיקה אלה, לרבות פעילות ענפה בכנסת ופנייה לערכאות משפטיות.

סוגיה נוספת שהתבררנו עליה היא כי ביום 18.5.14 הוחל נוהל נשיא בית המשפט העליון בעניין שינוי מועדי דיון. כולנו תמימי דעים כי יש ליעל את ההליכים המשפטיים ולשפר את השירות הניתן לבאים בשערי בתי המשפט. עם זאת איני יכול להתעלם מהתחרושה כי הוראות הנוהל מכתימות ציבור שלם של עורכי דין ומטילות צל כבד של חשד על כולנו.

לשכת עורכי הדין סבורה כי חסרונותיו של נוהל זה עולים על יתרונותיו וכי הוא טומן בחובו קשיים רבים, בהם התערבות ברורה בשיקול הדעת השיפוטי הנתון לכל שופט לפי הוראות סעיף 2 לחוק יסוד: השפיטה.

אל לנו לשכוח כי דחיית מועדי דיון אינה הקושי המרכזי שניצב בפני המערכת המשפטית, ונדמה כי הפתרון האמיתי הוא הוספת תקני שיפוט. אין לתלות בעורכי הדין את תחלואי המערכת; לא בהם האשם לעיכוב בבירור דיונים ובמתן פסקי דין.

חתום בהוקרה את הכנס השנתי ה-14 חתם מושב בנושא "החרם הכלכלי על ישראל". בסיומו נערך טקס חגיגי ובו הוענקו אותות הוקרה, Honoris Causa, למבקר המדינה לשעבר מיכה לינדנשטראוס, לשרי המשפטים לשעבר פרופ' דוד ליבאי, פרופ' דניאל פרידמן ויעקב נאמן, לנשיא בית הדין השרעי לערעורים הקאדי השייך ד"ר דאוד זינה, לפרופ' יוסף גרוס, לפרופ' עמנואל גרוס, לעו"ד סמי (שמואל) סמואל, לעו"ד זאב וייל ולנשיאה בדימוס הילה גרסטל. הנימוקים המלאים מופיעים באתר הלשכה בכתובת www.israelbar.org.il